

Oplæg til Workshop 29.10.2018

Trauma Informed Care

Introduktion

1

ved Louise Schwartz

Behandlingsleder og ledende psykolog
Afdeling for Traume og torturoverlevende, ATT

Definition

- Trauma Informed Care (TIC) defineres som en bred organisatorisk tilgang til forståelsen og håndteringen af mennesker med psykisk sårbarhed, herunder traumer
- Det er baseret på øget viden om traumers negative indvirkning på psykisk sundhed.
- Det er ikke det samme som traumespecifikke metoder, der er rettet mod at behandle traumer og symptomer
- Det er oprindeligt udviklet som en tilgang til at nedbringe brugen af isolation og tvang – altså en erkendelse af, at systemet kan retraumatisere mennesker med traumer
- Det er en del af de ”6 kerne strategier” til nedbringelse af tvang og brug af isolation (Huckshorn, 2008).

2

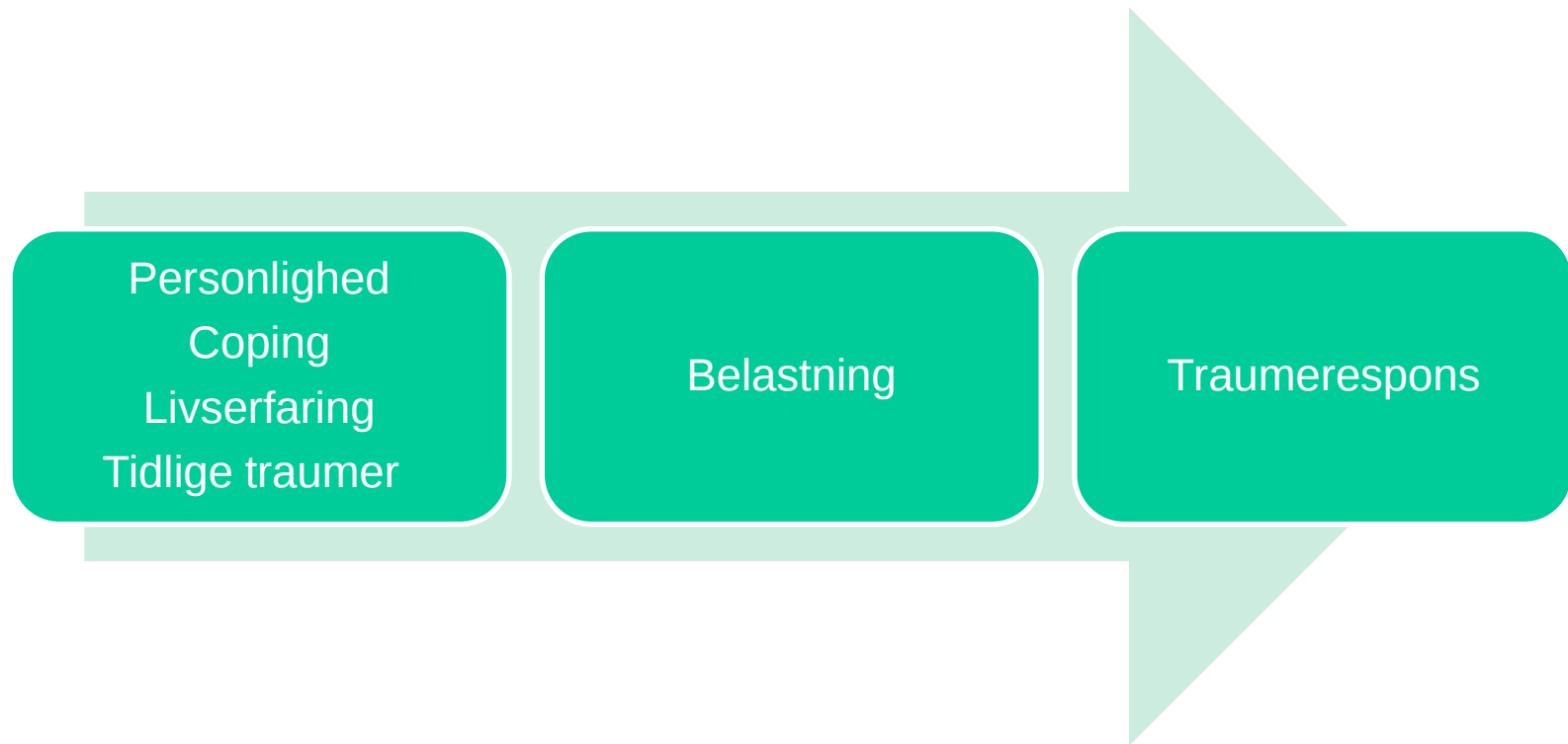
Harris and Fallot (2001): “Using Trauma Theory to Design Service Systems: New Directions for Mental Health Services.

Baggrund

- Man har gennem de sidste små 20 år fået tiltagende fokus på TIC i mødet med sårbare mennesker (psykisk sygdom, kriminalitet, stofmisbrug mm).
- Det handler grundlæggende om forståelsen af, at gentagne traumatiske oplevelser og belastninger øger sårbarheden og sænker stresstærsklen hos den berørte.
- I mødet med det professionelle system er der risiko for forværring af sårbarheden, hvis man ikke har forståelse for traumer/belastningers betydning for den aktuelle tilstand
- Øger risiko for tvang

3

Traumatisering

Begreber

- Traumer & traumatisering & stressorer
- Belastningsreaktioner
- Tilpasningsreaktioner
- Sorg og kompliceret sorg (DSM-5)
- Posttraumatisk stress reaktion PTSD
- Komplex PTSD (ICD-11)
- Personlighedsforandring efter katastrofeoplevelse (ICD-10)
- DESNOS (DSM-IV/DSM-5)

Traumer

Traume er et græsk ord, som betyder 'sår' eller 'skade' på psyke eller krop

Hvad er et traume – type, sværhedsgrad, omfang

Traume som en risikofaktor (ICD-11)

Typer af traumatisering

- Primær traumatisering
- Sekundær traumatisering
- Retraumatisering

Typer af traumatiske oplevelser

- Menneskefremkaldte traumer – vold, overgreb (fysisk, psykisk, seksuelt)
- Opleve død, ødelæggelse og vold på nær hold
- Krigshandlinger, drab og umenneskelig behandling, overgreb mod kvinder og børn
- Fangeskab, forfølgelse og tortur
- Voldsomme situationer, hvor man oplever sig truet på livet (naturkatastrofer, transportulykker, arbejdsulykker)
- Traumatiske tab af nærtstående (fx spædbarnsdød)

Reaktioner på belastninger

- Akut: Instinktiv – kamp, flugt eller stivnen – ofte somatiske reaktioner
- Neurofysiologiske forandringer (Perry, Van der Kolk)
- Reaktioner ved længerevarende belastninger – bliver en del af personligheden – begreber som resiliens – sårbarhed
- Traumat som en risikofaktor ved udvikling af ny psykopatologi
- Betydning for prognose og evne til at mestre nye belastninger

Traumer og psykisk sygdom

- Gentagne (menneskeskabte) traumer gennem opvækst og voksenliv sætter spor og øger risiko for psykisk sygdom og retraumatisering i situationer, der trigger tidligere traumer
- Resulterer ofte i lavere stress-tærskel, konstant forhøjet beredskab og manglende effektive copingsstrategier
- Øger risiko for konflikter og acting out og dermed potentiel tvang.
- Inspiration – traumerelateret litteratur: Judith Herman ” I voldens Kølvand”, Lars Sørensen ”Smertegrænsen”, Van der Kolk ” Traumatic Stress”, Rikke Høgsted ”Belastningspsykologi”

10

Hvad indebærer en trauma-informed approach i den enkelte afdeling:

1. Sikkerhed
2. Pålidelighed og gennemsigtighed
3. Peer-støtte
4. Samarbejde og gensidighed
5. Empowerment
6. Kulturelle, historiske og kønsmæssige problemstillinger

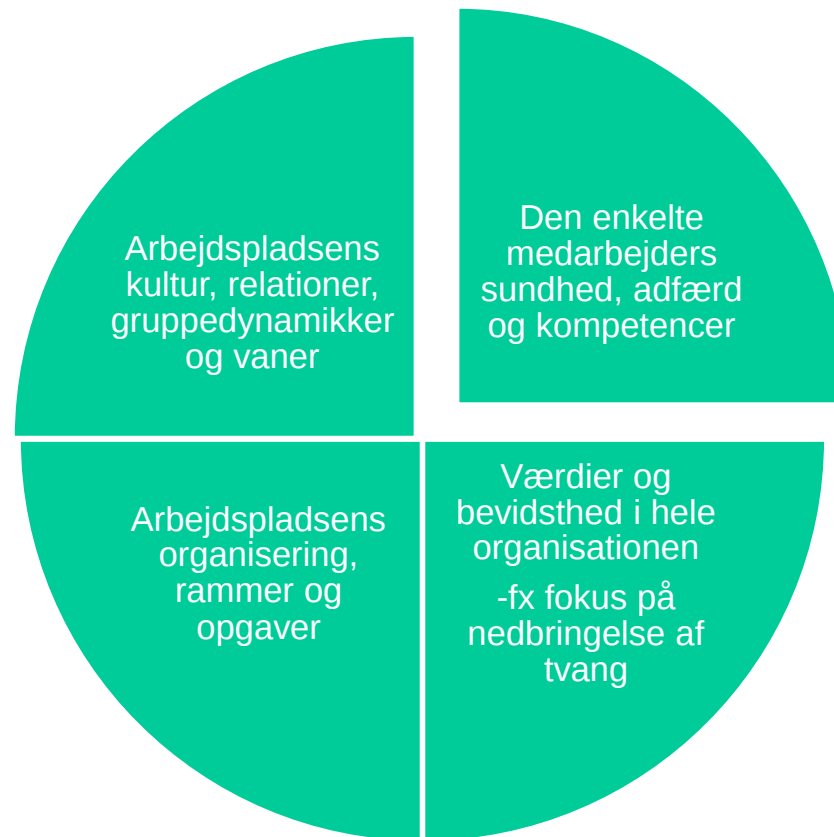
11

De 6 strategier, som organisationen skal have fokus på:

1. Ledelse med henblik på organisationsændringer
2. Anvendelse af data til informationsbaseret praksis
3. Personaleudvikling
4. Anvendelse af forebyggelses-værktøjer
5. Brugerens rolle i psykiatriske afsnit/afdelinger
6. Debriefingteknikker

12

Fokusområder:

TIC – principper

- Der er mange forskellige tilgange til at implementere TIC
- Forskning på området er sparsom og ikke overbevisende
- Fokus på organisationen (principper, bærende værdier, fokus på TIC).
- Fokus på medarbejderne – uddannelse og viden, forebyggelse af stress og belastninger og udbrændthed
- Fokus på brugerne – forståelse af dynamikken bag psykisk sårbarhed/psykisk sygdom og sammenhæng med traumer
- Andet ? Hvad har I brug for således at det bliver meningsfuldt og applicerbart i en travl dagligdag ?

14

Tak for i dag

